

Gardermoen 10.–11. mars – NTFs tariffkonferanse 2016:

Forbereder moderat lønnsoppgjør

– Hele nasjonalmoduset er moderasjon. Det er ikke nå en skal ta opp de store tingene, sa Erik Graff, leder av Akademikerne Oslo på NTFs tariffkonferanse.

Lønnsoppgjøret 2016 er et hovedoppgjør. Ikke bare lønn, men hele hovedavtalen skal opp til revisjon. NTF og Akademikerne ønsker lokal lønnsdannelse og kun det, de ønsker ingen sentrale justeringer.

– Det er helt greit for NTF at lønna differensieres. Den kan brukes til å verdsette kreativitet, effektivitet og for å rekruttere og beholde ansatte, og skal tilpasses tilgangen på arbeidskraft, sa forhandlingssjef i NTF, John Frammer som sammen med Sentralt Forhandlingsutvalg (SF) arrangerte møtet.

Årets oppgjør

– Årets hovedoppgjør tegner til å bli moderat. Det er ikke usannsynlig at store grupper må belage seg på et null-

oppgjør. Men det er viktig å vite at det betyr at kjøpekraften skal opprettholdes, sa Frammer. Det betyr en lønnsøkning som tilsvarer konsumprisindeksen.

Frontfaget begynte sine forhandlinger den åttende mars, og tallene ventes over påske. Deres oppgave er å tilpasse lønnsveksten i samfunnet til det vi har råd til.

Mulige temaer i årets oppgjør

Det er mange som ser mørke skyer over norsk arbeidsliv. Det store temaet som kommer om ikke lenge og som muligens kan komme i år, er offentlig tjenestepensjon. Særavtaler kan også bli et tema. Arbeidstid og aldersgrensene er under press. Et annet tema er at det er viktig å tariffeste etterutdanning

Lokale forhandlinger i staten?

NTFs og Akademikernes tidligere vedtatte strategi er å fremme krav om endring av lønns- og forhandlingsystemet i staten. For å beholde ansatte og kun-

ne konkurrere med andre arbeidsgivere er det behov for reallønnsvekst for NTFs grupper i staten i årets oppgjør. Dette er vanskelig uten lokale forhandlinger.

Staten har ansatt ny personaldirektør, Gisle Norheim, og hans politiske leder, Jan Tore Sanner, er positiv til lokale forhandlinger, så i år er det større muligheter enn tidligere for at noe kan forandre seg på dette området.

Lønnsundersøkelsen 2016

Lønnsutviklingen blant tannleger fra 2001 til 2016 var god i mange år, men de siste årene har utviklingen ligget under en del andre grupper. En prioritert oppgave i årets lønnsoppgjør er å snu denne trenden og forsvare et godt nivå.

Tariffoppgjøret 2015

– På lengre sikt: Det er viktig å følge med på utviklingen i KS-bedrift, sa Erik Graff, leder av Akademikerne Oslo. KS-bedrift organiserer nå 500 kommunalt eide bedrifter. Her er en av attraksjonene at det er mulig å redusere store pensjonsforpliktelse.

Lokale og frie forhandlinger har over tid og statistisk sett blitt en suksess. LO insisterer fremdeles på at alle forhandlinger må skje innenfor rammen, men det er viktig for Akademikerne å hindre dette.

Produktivitetskommisjonen 2011–2016 la fram sin første rapport 10. februar 2015, og sin andre og siste rapport torsdag 11. februar 2016. Hovedkonklusjonen er at produktivitsveksten har falt de siste årene, og at trendveksten er historisk lav. Videreutvikling av vår velstand forutsetter at produktivitsveksten holdes oppe, og vi står dermed ved et vendepunkt. Rapporten sendes på høring i april.

Tariffoppgjøret 2015 var det første litt magre oppgjøret på mange år. Store overheng fra 2014 preget mellomopp-

Årets tariffkonferanse hadde 54 deltakere og foregikk som vanlig på Gardermoen.

Anders Kvam fra Akademikerne stat tok for seg lønnsoppgjøret i statens tariffområde 2016.

Erik Graff fra Akademikerne Oslo snakket om lønnsoppgjøret i kommunalt og Oslo tariffområde.

gjøret i 2015. Det meste av pengene var allerede brukt. KS insisterte på at tariffpolitiske forutsetninger skulle tas med i forhandlingsprotokollen. Akademikerne kommunes flertall anbefalte resultatet og alle, med unntak av Econa og Naturviterne aksepterte det. De mente at tariffpolitiske forutsetninger var ulovlig. Forlik er inngått i ettertid.

– Dette ble den dramaturgiske innpakningen for fjorårets forhandlinger.

Dette kunne komplisert årets forhandlinger, Også i årets oppgjør kommer vi til å få et press fra LO. Men denne situasjonen har vi hatt i mange år. Foreningene har sett på det strategisk forskjellig, avsluttet Graff.

Tariffoppgjøret 2016

I vår er det oppstartsmøte som handler om revisjon av hele det offentlige tjenestemannspensjonssystemet. Det kre-

ver mye tid, derfor blir det neppe noen stor sak ved dette oppgjøret. Det blir tidligst en sak ved lønnsoppgjøret i 2017.

– Pensjonssaken er viktig. Her kommer interessene våre til å skilles på et eller annet tidspunkt. LO ser for seg et slitertillegg. Akademikerne er opptatt av sluttlønnsnivået. Et mandat for forhandlingene skal foreligge før påske, og så er vi i gang, sa Graff. For øvrig kan

Forhandlingsjef i Tannlegeforeningen, John Frammer, ledet konferansen sammen med Sentralt forhandlingsutvalg.

arbeidstid bli et tema. Flyktningestrømmen kan også bli et argument.

– En skal også være oppmerksom på argumentasjonen rundt det såkalte bærekraftalternativet mellom LO og NHO, sa Graff. I argumentasjonen kommer forutsetningene om sentrale forhandlinger og solidaritetsalternativet inn.

Mens vi venter

NTFs president, Camilla Hansen Steinum, orienterte om nytt fra NTF. Hun sa blant annet at myndighetene sier i møter at de skal kvitte seg med tannhelseloven. Den skal inkorporeres i annet lovverk. Dette er bare en av grunnene til at dagens situasjon oppleves som et vakuum hvor vi venter på avklaringer. Det er også sagt at kompetansesentrene skal ligge på kommunalt nivå etter kommunereformen. De skal etter det

som blir sagt drive med lederstøtte til den kommunale tannhelsetjenesten.

Statens tariffområdet 2016

Anders Kvam fra Akademikerne Stat snakket om problemene knyttet til å ha staten som arbeidsgiver. Motpart i lønnsforhandlingene er personaldirektøren, som har en partipolitisk agenda i tariffoppgjørene. Dette er ikke bra for staten, sa Kvam. Personaldirektøren har forskjellige statsråder over seg, som styrer når det blir vanskelig. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har igangsatt en prosess for å modernisere staten som arbeidsgiver – «Prosjekt 2014». Dette innebærer en gjennomgang av den statlige arbeidsgiverfunksjonen. Det er et stort behov for hjelp til å være arbeidsgivere i staten, spesielt under omstillingsprosesser. Akademikerne har sett på hva de gjør

i Sverige, hvor de har de en statlig arbeidsgiverforening. Den er fristilt, og gjør slik virksomhetene vil, ikke slik som staten vil, og de forhandler lønn. Dit kommer ikke Norge i denne omgangen. Men vi får en arbeidsgivergruppe som skal ha en rolle i lønnsoppgjøret. Ingen formell rolle riktignok, men allikevel.

– Det er sørgelig at ikke universitetene, som en del av staten, skal kunne forhandle lønn, sa Kvam. De trenger et verktøy. KMD har en prosess for å revidere tariffavtalen, og er nå tydeligere på hva de vil. At staten er overstyrt og underledet, er et gammelt munnhell. Strukturen i den statlige tariffavtalen er veldig gammel. Den ble revidert i 1991–92, men dette begynner også å bli gammelt. Da var hele NSB og Televerket statsbedrifter. Da hadde veldig mange statsbedrifter mange ansatte uten utdanning. Nå har de fleste som ansettes høyskoleutdanning eller høyere.

– Vi trenger å skape et tydelig skille mellom politikk og forvaltning, å gi statlige ledere mer ansvar og videre fullmakter til å nå de overordnede politiske målene, sa Kvam. Jan Tore Sanner er tydelig på at avtaleverk og arbeidsgiverfunksjon er en del av moderniseringen. Virksomhetene skal ha større handlingsrom og han vil ha endring i 2016. Han vil delegerer mer til virksomhetene, og skape varig endring. Noe som monner og har effekt.

Konferansen ble avrundet med gruppearbeid, hvor spørsmål vedrørende SFs forhandlingsmandat ble diskutert.

Forslag til ny valgkomité

Forslag til ny valgkomité var Øystein Sivertsen, Sogn og Fjordane, Irene Ness, Hordaland og Elin Rundberg, Oslo.

Tekst og foto: Kristin Aksnes